

Zadnje vesti

Kakor je bila včeraj napoved, je danes oblačno, bo deževno in vetrovno, toda še topleje in sicer z najvišjo temperaturo 70, najnižjo 59 stopinj.

Tri države, in to Oklahoma, Kanada in Missouri, je obiskal tornado. Posledice so — sedem mrtvih, 50 ranjenih in velika škoda. V eni sami družini v Oklahomi so bili štirje mrtvi. Tornado se še ni pomiril.

Washingtonska vremenska postaja opozarja Chicago in okolico, da jih zna obiskati danes tornado.

Država Texas ima temno nebo nad seboj. Divjajo namreč prašni viharji, kakor jih ne pomni zgodovina. Tudi v Texasu so mrtvi in ranjeni, promet pa skoraj paraliziran.

Komaj je šla včeraj jutraj v svet vest, da se je ponesrečilo potniško letalo v Pittsburghu, je šla v svet druga vest iz letališča Seattle, da se je ponesrečilo in padlo v morje potniško letalo, ki je bilo namenjeno v New York in je imelo na krovu 38 potnikov. Reševanje je bilo silno dramatično. Rešili so 33 ponesrečencev, pet jih je bilo ubitih.

Danes so v Wisconsinu primarne volitve. Kandidata sta senator Estes Kefauver in predsednik Eisenhower. Ravno za današnji dan je dal osebnih zdravnik Eisenhowerja, Snyder, javno izjavo, da je Eisenhower popolnoma zdrav in da se počuti kakor, da ga ne bi bila nikdar napadla srčna kap. Na volišče gre lahko en milijon volilnih upravičencev. Če bo Kefauver, ki vabi republikanske farmarje na svojo stran, zbral 40% vseh oddanih glasov, bo to veliko. To je napoved. Pri primarnih volitvah leta 1952 je bil zbral Stevenson za sebe 39% oddanih glasov.

Detroit nima več krize mleka. Danes jutraj je prišlo v mesto najmanj 75% redne dobave mleka. Spor pa je ostal zanimiv. Farmarji, ki piketirajo dobavo mleka, so v sporu s farmarji, ki hočejo redno dobavo mleka, in stavkujočim odrekajo pravico kolektivnega zastopstva. V ostalem pa prihaja mleko v Detroit tudi iz drugih držav.

Sovjetska zveza, ki je predlagala takojšnjo prepoved eksplozij atomskih in vodikovih bomb, je po informacijah ameriške komisije za atomsko energijo napravila v zadnjih časih nove poskuse s temi eksplozijami. Informacija pravi, da je bilo teh eksplozij v zadnjih osmih mesecih kar šest.

Na drugi strani javlja komisija, da bodo na Pacifiku nove eksplozije vodikove bombe okrog prvega maja.

Akronu je grozila stavka voznikov in mehanikov mestnih avtobusov. Danes jutraj se je dosegel sporazum o novi delovni pogodbi in dobijo vozniki in mehaniki višjo plačo. Takoj dobijo pet centov več na uro, kasneje dodatno zvišanje.

V Clevelandu gre pri zvišanju zemljiškega davka na stare hiše za akcijo lastnikov stanovanjskih hiš, ki hočejo višje davke prevesti na najemnike. Davčna uprava jih svari, da bodo v tem slučaju vrednost stanovanjskih hiš znova ocenili in nabili še višje davke.

AMERIŠKI JUG GROZI, DA RAZBIJE CENTRALO AFL-CIO

Ko se je ustanovila AFL-CIO, si je ta unijska centrala zastavila nalogo, da unijsko organizira ameriški jug. Zadnji dogodki na ameriškem jugu pa so AFL-CIO prisilili, da opusti to namero in da poskrbi, da obdrži članstvo kolikor ga ima. Politika ločevanja po plemenih v privatnem in javnem življenju se je na ameriškem jugu zanesla tudi med delavske unije.

Na ameriškem jugu so postavili Odbore za državljanske pravice belih; ta organizacija je za ločevanje po plemenih in se širi po vsem ameriškem jugu.

Vodstvo AFL-CIO je to organizacijo označilo kot tako, ki je naperjena tudi zoper enotno delavsko unijsko gibanje. Ker so belci številni člani tudi v delavskih unijah na ameriškem jugu, so se čutili užaljene in so zahtevali od AFL-CIO, da naj ta sklep prekliče. To se ni storilo.

V razpoloženju kot je na ameriškem jugu, so začeli ustanavljati posebno centralo, ki naj bo centrala delavskih unij ameriškega juga.

AFL je kratica za American Federation of Labor. To je bila prva pravilna delavska unija, pa tudi centrala delavskega unijskega gibanja.

Na ameriškem jugu ustanavljajo sedaj Southern Federation of Labor. V krajih, kjer je napetost med belimi in črniimi zelo velika, so to unijo že ustanovili.

Sen. Estes Kefauver hoče biti najprvo sigen, da bo pri primarnih volitvah dobil za občni zbor stranke toliko delegacij, da bo prišel v pošte kot predsedniški kandidat. Njegova politika je tudi ta, da ko mu bodo znani izidi primarnih volitev, kjer on kandidira, bo prišel na dan s posebnim političnim programom do ameriškega juga, ta pa naj bo tak, da bi ameriški jug pridobil za svoj program. Do sedaj se je Kefauver izrazil odločno zoper ločevanje po plemenih; kakšno politično formulo bo našel za ameriški jug, ki je za ločevanje, je vprašanje.

TRUMAN SE POJAVLJA

Za občni zbor demokratske stranke meseca avgusta so politični računi tudi tle: Bivši predsednik Harry Truman naj bi imel uvodni govor. Za ta program sta Kefauver in Harriman. Truman pa naj bi nastopil celo kot kandidat v sili ali "dark Horse" v slučaju, če bi ne bilo nobenega kandidata, ki bi dobil za sebe potrebno večino glasov delegatov.

MED RUSI IN ANGLEŽI

Malenkov je že v Angliji, za njim prideta Hruščev in Bulganin, prisoten pa utegne biti tudi sovjetski zunanji minister Vjačeslav Molotov.

Angleška policija Scotland Yard je opozorila predsednika britanske vlade Anthonyja Edena, da naj bo pripravljen na to, da bodo v Angliji velike demonstracije zoper Hruščeva in Bulganina, posebno hude pa zoper Molotova, če pride tudi on.

Sovjetski zunanji minister Vjačeslav Molotov je uganjal ves čas svojega ministrovanja izrazito protiangliško politiko, pa je bilo Edenu svetovano, da naj predlaga v Moskvi, da naj Molotov ne pride v Anglijo.

Minister Georgij Malenkov je bil v Londonu v družbi z znanim

Mikojan je uspel!

Trgovinski minister sovjetske vlade Anastas Mikojan je na potovanju po krajih južnovzhodne Azije. Bil je v Afganistanu, v New Delhi v Indiji, odtoč pa je šel v Burmo. Moskva poroča, da je v Burmi zaključil trgovinsko pogodbo, vsebina te pogodbe pa je tale:

Sovjetska zveza bo Burmi pomagala s stroji in s tehniko. V Burmi bo postavil tehnično visoko šolo, bolnico, gledališče, bo zgradila središča za kulturne in športne organizacije, tudi velik stadion, restavracije, dvorane, za vse to pa bo Burma plačala z rižem. Burma bo dostavila Sovjetski zvezi na razpolago na leto 400.000 ton riža. (Kakor znano je bil v Burmi tudi predsednik Jugoslavije maršal Tito in je šlo enako za izmenjavo gospodarskih dobrin med Burmo in Jugoslavijo.)

Anastas Mikojan se je pogajal v New Delhi v Indiji tudi s predsednikom indijske vlade Nehrujem. Pri teh razgovorih ni šlo samo za izmenjavo blaga med obema državama, marveč tudi za orožje. Sovjetska zveza naj pomaga oborožiti indijsko vojsko. Danes je dal predsednik Nehru tole izjavo: "Indija se pri svojem oboroževanju ne bo enostransko vezala le na eno tujo državo. Mi smo ravno te dni naročili v Veliki Britaniji veliko število tankov in letal."

Doma iz bolnice

Mrs. Angela Rayer, 21012 Nauman Ave., se je vrnila domov po 15 dneh bivanja v bolnišnici, kjer je srečno prestala operacijo. Na domu se nahaja pod zdravniško oskrbo. Zahvaljuje se vsem prijateljem za obiske, cvetlice, darila in voščila, ki jih je prejela. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

Zaroka

Zaročila sta se včeraj Miss Jennie Ropret, hčerka družine Johna in Matilde Ropret, 19601 Kildeer Ave., in Anthony Stavnich, 1225 Norwood Rd. Poroka se bo vršila v jeseni.

"rdečim dekanom" Johnsonom. Skupaj sta obiskala glavno cerkev Church of England v Londonu.

Dekana Johnsona so potem vprašali, kaj on misli o sedanjih politiki sovjetske vlade, ki hoče izbrisati spomin na pokojnega Josipa Stalina. Johnson je odgovoril:

"Vedno sem bil prepričan, da Stalin št. II. ne bo vstal. Stalin je napravil dela, ki bodo ostala trajna. Toda, kar je počenjal proti koncu svojega življenja — vzemimo našega Churchilla. Churchill je bil potreben med vojno. Toda po vojni po mojem mnenju ni delal za mir in se je zgodilo, da ga je njegova stranka nadomestila z Anthonyem Edenom."

V WISCONSINU — PROTI PIVU IN ZA FARMARJE?

Danes so v Wisconsinu primarne volitve in tekmuje na eni strani demokrat senator Estes Kefauver, na drugi strani predsednik Eisenhower za republikance. Senator iz Wisconsinu je tudi Joe McCarthy. Wisconsin je farmarski, torej za pravice farmarjev in v boj zoper privilegirano industrijo.

Leta 1928 so se vršile predsedniške volitve in je bil na demokratski stranki predsedniški kandidat katolik Smith, ki je bil za točnejše alkoholnih pijač, po verskem prepričanju pa katolik. Republikancu so takrat znašli zoper njega kratko parolo "zoper rum, pa tudi zoper Rim!"

Milwaukee je središče pivovarstva, sploh pa se je izkazalo, da prebivalci Wisconsinu, tudi farmarji, popijejo izredno veliko piva. Izkazalo se je, da so v lanskem letu popili 1,025,739,909 steklenic piva in je prišlo 280 steklenic piva na vsakega moškega, ženske ali otroka. Kako bodo volili farmarji iz Wisconsinu?

Zadnji dan, ko je treba napovedati davke, je po novem 15. april. Če še nisi oddal davčne prijave, se morda ravnaj po nasvetu, ki ga je dal davčni uradnik iz Washingtona, ki hoče napraviti to davčno prijavo kar naj bolj enostavno. Predlog pa se glasi: Prijavi kosmato, koliko denarja si zaslužil, prijavi kosmato, koliko denarja si potrošil, napravi razliko kar ostane ali kar si več potrošil, kot zaslužil, pa to razliko najavi davkarji in — pika.

ZAOSTALI OTROCI

Tudi v Kanadi se pritožujejo, da kanadske družine ne pošiljajo v šolo zdravih, dobro razvitih otrok. Skoraj tretjina preiskanih otrok, ki gredo prvič v šolo, je v katerem koli oziru zaostala. Ne drži se pokonci, jeclja, glavni znaki slabosti pa so ti, da je ta mladina preslabo hranjena.

Ne vemo, ali drži kar je trdila učiteljica iz Waterbury, Conn. Prišla je k zobozdravniku, ker je pri vožnji z avtomobilom prišlo do karambola in učiteljica je imela zbite zobe. Zobozdravnik je moral dva prednja zoba zdrobiti in ni hotel vstaviti umetne zobe takoj, ker se mora čeljust zdraviti. Povedal ji je, da bo morala ostati kakih šest tednov brez teh prednjih zob. Kaj bodo pač rekli šolarji njenega razreda — jo je vprašal zdravnik? Učiteljica ni bila v zadregi in je zdravniku pojasnila: "Poučujem v drugem razredu, kjer je večina šolarjev in šolaric brez treh ali štirih prednjih zob."

Iz bolnišnice

Mr. John Vičič se je vrnil iz Euclid-Glenville bolnišnice na svoj dom na 1238 E. 172 St. Zahvaljuje se vsem sorodnikom in prijateljem za obiske, cvetlice in karte. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu, kjer se nahaja pod zdravniško oskrbo.

Krožek št. 3 P. S.

Redna seja krožka št. 3 Prog. Slov. se vrši v sredo zvečer v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Prosi se članice, da se gotovo udeležijo.

BIVŠI TAJNIK CHARLES BRANNAN POJASNJUJE ZAKAJ JE TREBA PODPRETI FARMARJE

IZČRPNA SLIKA O STANJU NA AMERIŠKIH KMETIJAH

WASHINGTON, 2. aprila — Ta teden naj se sestavi skupno besedilo zakona o ameriških farmarjih, kakor bi ga lahko odobrila senat in zbornica poslancev, nakar bi ga podpisal predsednik Eisenhower. K besedi se je oglašil bivši tajnik za kmetijstvo pod Harryem Trumanom Charles Brannan in je ameriški javnosti najprvo zastavil tole vprašanje: "Zakaj naj federalna blagajna da podporo cenam kmetijskim pridelkom, ne pa cenam na splošno? Ali se politiki bojijo farmarjev, ali imajo farmarji boljše lobiste v Washingtonu, kot drugi, ali ni pričakovati, da se bo pojavila tudi industrija in bo zahtevala enako pomoč federalne blagajne za svoje produkte?"

Charles Brannan najprvo ugotavlja, da je federalni kongres delavstvu odobril najnižjo mezo do na uro. Zakaj se je federalna vlada vtikala v delavske plače, če naj živimo v svobodni konkurenci?

V Washingtonu obstoja posebna "meddržavna trgovska komisija," ki po potrebi enako določa, koliko naj bodo cene voznim listkom po železnici, v letalah, koliko naj bodo na primer telefonske pristojbine. Zakaj to vtikanje, če smo res v svobodni konkurenci?

Kakor delavec, tako mora tudi farmer dobiti za svoje produkte pravično minimalno ceno, to stališče zagovarja Brannan.

Kje smo v farmarstvu?

To je gotovo, pravi Brannan, da ne moremo živeti od tujine, marveč od tega, kar pridelajo ameriške farme. Zunanji svet ni nikdar poslal v Ameriko in tudi ne more poslati toliko živeža, da bi ta zunanji živež zadostoval vsaj delno za kritje potreb po hrani, na katero smo navajeni.

Svetovno prebivalstvo se po zadnji svetovni vojni izredno hitro množi. Večina mu je usojeno ali na stradanje, ali na slabo prehrano. Temu prebivalstvu je treba pomagati.

Kmetstvo prebivalstvo se ne more primerjati z industrijskim. Sicer pa — odkod današnje ameriško industrijsko delavstvo?

Nedolgo tega je bilo 94 odstotkov Amerikancev zaposlenih v kmetijstvu. Danes jih je le še 13,5%, ti farmarji pa dajejo na ameriški trg toliko hrane v izobilju, kakor ne pomni človeška zgodovina.

V čem smo še odvisni od zunanega sveta? Polovico potreb po sladkorju in volni moramo kriti z uvozom iz tujine. Na tujo smo navezani tudi, ko gre za kavo in čaj.

Farmarji so veliki potrošniki industrijske produkcije. Farmarji porabijo najmanj toliko petroleja kot vsaka druga industrija. Na farmah je 6.000.000 motornih vozil; farmarji izdajo na leto skoraj \$2.000.000.000 za traktorje in kmetijske stroje, kadar so cene njihovim pridelkom dobre. Farmarji dajo za služiti ameriškim železnicam; prevoz kmetijskih pridelkov po železnicah znaša 11% vsega tovarnega prometa. V malih mestih in naselbinah so farmarji glavni jemalci posojil, torej dobri bančni klientje.

Brannan se bojuje zoper to, da ko gre za federalno podporo ameriškim farmarjem, da bi šlo za socializem, za življenje kot gre po kasarnah, kar so njemu

očitali, ko je bil tajnik za kmetijstvo pod Harryem Trumanom.

Prvič so tudi republikanci posegli v farmarsko življenje in je na primer danes pod Social Security zavarovanih na novo pet milijonov farmarskih družin in delavcev. Samo v enem letu je bilo devet milijonov ameriških šolarjev preskrbljenih s hrano po šolah za časa šolskih ur.

Charles Brannan se je ustavil pri sledečih številkah, da je padel dohodek farmarjev, ki je bil še leta 1952 \$14.900.000.000, na \$10.770.000.000 v letu 1955. Tudi vrednost kmetijskega inventarja je padla za \$7.000.000.000.

Od potrošenega dolarja za hrano je šlo v žep farmarju leta 1952 še 51 centov, leta 1955 pa le 38 centov.

Charles Brannan opozarja Amerikance tudi na to, da se je ogledati po svetovnem trgu, s katerega bomo sicer izrinjeni.

Na račun republikancev stavlja Brannan tole vprašanje: s federalno podporo ameriškim farmarjem se je začelo leta 1938. Samo leta 1948 se je takratni republikanski kongres začel upirati zoper to podporo, pa je ostalo le pri grožnji. Pod Eisenhowerjem so osvojili enako princip federalne podpore, le s to razliko, da naj bo ta podpora gibljiva, ne pa določna. Zakon sam dopušča gibljivost in sicer, ko naj se določi pravična cena med tem, kar mora farmer kupiti, in med tem, ko prodaja svoja živila.

Charles Brannan je celo za to, da se da ameriškim šolarjem od prvega do dvanajstega razreda zastoj eno pinto mleka na dan, kakor tudi, da naj imajo starejši državljani z nizkimi dohodki posebne cene za živila, ki naj se dajejo iz federalnih zalog.

Večja zaposlitev!

Clevelandski urad, ki izplačuje podporo za slučaj brezposelnosti, javlja, da bo v clevelandskem industrijskem območju do meseca julija potrebnih najmanj 5.200 novih delavcev. Tudi drugi podatki tega poročila so zanimivi. V Clevelandu je veliko delavcev, ki iščejo dela, prišli pa so iz West Virginije, Pennsylvanije, Kentucky, Tennessee in Michigan. Po večini gre za nestrokovno delovno moč. Če so ti delavci zaposleni, pa postanejo brezposelni, ne čakajo na podporo, marveč se vrnejo na svoje domove. Tudi to ugotavlja poročilo, da je v clevelandskih industrijskih podjetjih v glavnem povpraševanje po kvalificiranih strokovnih močeh. Lahko jih zaposlimo na novo kar 2.500.

Novi grobovi

MARCIA GARSNICK

V ponedeljek po polnoči je v Polyclinic bolnišnici umrla novorojenka Marcia Garsnick, hčerka Leo in Ruth Garsnick iz 832 E. 140 St. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod Mary A. Svetek, 478 E. 152 St.

JOHN ZUST ST.

Včeraj jutraj je preminil na svojem domu John Zust st., star 79 let, stanujoč na 6735 Edna Ave. Doma je bil iz vasi Vrh pri sv. Treh Kraljih na Notranjskem, odkoder je prišel pred 53 leti. S svojo ženo je 20. feb. 1955 obhajal zlato poroko. Zadnji dve leti je bil upokojen, preje pa je delal 12 let pri Gogan Machine Co. Bil je član društva Novi dom št. 7 S.D.Z. in nad 52 let član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 A.B.Z.

Tukaj zapušča soprogo Mary, rojena Mivšek, doma od istotam kot pokojnik, otroke: Mrs. Mary Jeraj, John ml., Anthony, Louis, Frank, Stanley in Mrs. Josephine Pureber, 21 vnukov in veliko sorodnikov. Pogreb se vrši v četrtki jutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Zadušnica

V sredo jutraj ob 8.15 uri se bo brala zadušnica-sedmina v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. za pokojnega John Tomle. Sorodniki in prijatelji so prošeni, da se udeležijo opravila.

\$115.000 na dan

V Franciji so pokopali ameriškega državljana milijonarja Franka Goulda, ki je bil star 78 let. Gould je podedoval \$10.000.000, znašel pa se je v gospodarskih kupčijah tako v Franciji, kakor v Ameriki. Na dan je imel \$115.000 dohodkov. Njegovi predniki so se udeleževali v Ameriki pri gradnji novih železniških prog, pa tudi pri elektrarnah. Pokojni je šel leta 1913 v Francijo in se hitro ogledal, kje bi bile dobre investicije. V Franciji si je nakopal enako ogromno premoženje. Znal se je kriti tudi pred nemškimi nacisti, ki so v zadnji vojni zasedli Francijo. Tudi pri igralnici Monte Carlo je bil po svoji ženi udeležen.

Pokojni Gould je bil trikrat poročen. Zadnja žena je bila rojena Amerikanka, po francoskih staršev iz San Francisca.

KAKO ŽIVIŠ 104 LETA

V Louisville, Ky., je neka ženska doživela starost 104 leta. Kako to? Odgovorila je: "Na svetu ni stvari in ni človeka, ki bi ga sovražila, pa četudi gre za republikance."

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
The American Yugoslav Printing & Publishing Co.
6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year — (Za eno leto)	\$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev)	6.00
For Three Months — (Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year — (Za eno leto)	\$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev)	7.00
For Three Months — (Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

"KAM BO PREVAGALO?"

Spomnili se bomo izraza, ki smo ga slišali doma v starem kraju, da naj bo tako, kakor bo "prevagalo." Slika je vzeta iz tehničnice, na katero stran bo potegnili težje blago, z drugimi besedami, kakor bo pokazalo, bo pač pokazalo. To je tudi pomenilo, da si nismo bili gotovi o kakem vprašanju.

Stara slovenska primera velja enako za ameriške farmarje. Ko v kongresu rešujejo to v resnici veliko vprašanje, gotovo ne prevladujejo stvarni trgovsko gospodarski momenti, marveč politika.

V Ameriki imamo trenutno dve uteži in kam bosta potegnili. Prva utež so ameriški farmarji, ali bodo volili republikansko, ali demokratsko; spomnimo se le volitev leta 1948, ko je s farmarskimi glasovi proti vsakemu pričakovanju zmagal Harry Truman. Primarne volitve v Minnesoti so na primer pokazale, da so farmarji republikanci zelo v velikem številu prešli na stran demokratov Stevensona, oziroma Kefauverja.

Druga utež je ameriški jug, s tem pa sprožimo vprašanje črnecev v Ameriki. Zopet ne bo šlo za splošna gospodarska vprašanja ameriškega juga, marveč za čisto nekaj drugega, za beli blok in za črni blok, in kam se bo ta utež na tehnični nagnila. Od teh dveh blokov bo odvisen izid volitev leta 1956.

Naj bo naš povdarek tudi na tem, da razpolaga kongres v Washingtonu z ogromnimi vsotami, s federalnim proračunom, ki se suče okrog 65 milijard dolarjev več ali manj. Te milijarde nekaj pomenijo, posebno za ameriško industrijo. Komu se bodo dale?

Morda smo celo v takem času, o katerem pravimo, da je nekaj novega v zraku, tudi ko gre za farmarje, tudi ko gre za ameriško družbo. Mi poznamo ime Brannan. Brannan je bil tajnik za kmetijstvo v federalni vladi, ko je bil predsednik republike Harry Truman. Brannan se je oglašil tudi k sedanji zakonodaji o ameriških farmarijih in h krizi ameriških farmarjev. Eden od njegovih predlogov je na primer tale, da naj ima vsak šolski otrok do izpolnjenega 12. razreda šolanja eno pinto mleka na dan brezplačno. Dalje, da naj se dajejo živila na razpolago po nizkih cenah tistim starejšim ameriškim državljanom, ki so ali upokojeni, ali pa sicer nimajo dovolj sredstev, da bi živeli po visokem ameriškem standardu življenja. Ta živčje bi se plačeval, kakor bi določale prilike, torej zopet večji povdarek na državljanu, na skrb republike do državljanu, ki si sicer ne more ustvariti višji standard življenja.

K tej točki: Federalno nadzorništvo nad ameriškim farmarji je skoraj isto, vsaj po principu, kakor bi bilo v kaki socialistični družbi. Namreč, ko gre za nadzorstvo, koliko zemlje se obdeluje, na drugi strani, koliko se za pridelek plača. Amerika ima na primer 3,000 okrajev in sčasno ni bilo nobenega federalnega uradnika, ki bi pazil na to, kako farmar obdeluje svojo zemljo. Danes jih je na deset in deset tisoče. Vendar pa hoče biti ameriški farmar samostojen, hoče živeti visoko standardno življenje, in ker smo se privadili navadi, da plačujemo "pariteto," je velik farmar toliko siguran, da potem, ko dobi plačo od federalne vlade, to je kupnino za svoje pridelke, gre lahko za zimski čas do v sončno Florido.

V volilni bitki pa bodo precej važen element tudi tisti, ki se ne pečajo samo s pridelovanjem kromarje, pšenice, bombaza, tobaka, riža in lesnikov, ti produkti so namreč glavni, ko gre za federalno podporo. So tudi farmarji, ki se pečajo s prašičjerejo in živinorejo in ki v farmarskem proračunu pomenijo 29 odstotkov farmarskih dohodkov, pa ne uživajo nobene federalne podpore. So tudi farmarji, ki v svojem proračunu izkazujejo, da je njih dohodek devet odstotni vseh dohodkov farmarjev, pa ne uživajo nobene federalne podpore. Enak položaj zavzemajo farmarji, ki dajejo na trg sadje in zelenjavo. Tudi ti ne uživajo nobene federalne podpore.

Dirindaj ali politična mešanica, kateri bomo v času volitev sledili z vso pozornostjo.

L. Č.

Dve nemški vojski

Dve vrsti vzrokov sta prisilili zahodno javnost, da je pristala na ustanovitev nove zahodno-nemške vojske. To potrebo je prvič narekovala hladna vojna, ko je dosegla vrhunec, ker se je okrepilo prepričanje, da države ni mogoče braniti brez domoćih čet. Drugi razlog pa sledi že kar iz prvega: če je že treba ustvariti vojsko, je najbolje, da to storimo že sedaj, ko zahodne sile nadzirajo velik del Nemčije. Nova zahodno-nemška armada bo organizirana po vzorcu njenih zaveznikov. Podrejena bo skupnemu poveljstvu in bo tako postala sestavni del širše vojaške kombinacije. Skratka, ta vojaška kombinacija je zrasla iz ameriške zamisli o vlogi nemške oborožitve pri morebitnem spopadu z Vzhodom.

Za javnost v sosednjih državah je bilo glavno vprašanje jamstev, da se nemška vojaška sila ne bo osamosvojila. Pri tem je bila njena moč manj pomembna: prvič, ker so se vsi strinjali naj bo zahodno-nemška vojska precej močna, in drugič, ker so se že prej sporazumeli, da nova nemška vojska ne bo imela atomske oborožitve, ki je danes že skoraj nujen atribut za vsako velesilo. Tudi zavezniki dobro vedo, da bo 12 zahodno-nemških divizij zaradi svoje moderne opreme (razen atomske seveda) močnejših kot vojaške sile vseh zahodnoevropskih držav skupno. Menili pa so, da ta nova vojska ne more biti tako dolgo nevarna za Zahod, dokler ne bo služila posebnim nemškim koristim.

Zdaj se je vsillo vprašanje, ali se lahko taka armada ne glede na smer bodoče bonnske vnanje politike, osamosvoji? V tej politiki se že kažejo znamenja novih tendenc. Na gre mor da za pretirano ljubeznivost do SZ, temveč za nenavadno ideološko popustljivost, ki jo je pokazal podkancler Blucher ob srečanju z Nehrujem in njegovimi idejami sožitja in pa način, kakor se je znal Bonn prilagoditi političnemu položaju v Aziji in Afriki, kar vse priča o novih smereh v zunanji politiki nemške vlade, ki še nedavno ni videla ničesar razen ciljev Zahoda kot celote. Po nekaj letih krepitve lastnih mednarodnih pozicij bi utegnili priti tudi do nove zahodne politike.

Ta postopna razširitev zunanje politične dejavnosti ter povečana politična in gospodarska prožnost se razvija v času, ko se lik zahodno-nemške vojske še daleč ni jasno izoblikoval. Zanimiva epizoda iz tega dogajanja je odpor von Bonina, ki je nasprotnoval "atlantizacijo" vojske in se zavzel za nacionalno tradicijo. Seveda ne gre temu drobcu pripisovati večji pomen kakor ga v resnici ima, vendar pa se tu križata dve protislovni težnji: Bonin se zavzema za vrnitev k starim nem. voj. tradicijam, obenem pa za politični nevtralizem, ki pomeni prilagoditev Nemčije obdobju sožitja — torej predvsem sporazumevanje s Sovjetsko zvezo.

Sprejeli so obilo ukrepov, ki naj bi zagotovili, da bo nova vojska ostala pod civilnim nadzorom. Poslanci so se lotili tega dela zelo resno. Logika državne razvoja pa določa, da se je treba obenem z večjo prožnostjo v zunanji politiki krepkeje opreti na lastno armado. Pri tem je treba poudariti, da bo zahodno-nemška vojska s svojimi dvanaestimi divizijami močnejša kot kopenske sile Francije, Italije in Beneluxa skupaj, obenem pa tudi močnejša kot zavezniške čete, ki so danes v Nemčiji. Čez nekaj let nemška vojska ne bo le najmodernejše oborožena, temveč bo tudi lahko zamenjala sedanje zavezniške čete. S tem

pa se bo lahko okoristila tudi diplomacija: takoj, ko bo prišla do te nadomestitve, se bo mnogo laže direktno pogajati s Sovjetsko zvezo. Smešno, vendar logično: pri sedanji ostri razdelitvi je ustanovitev armade tisti zadnji element samostojnosti, ki bo omogočil Zahodni Nemčiji, da začne voditi svojo zunanjo politiko po novih poteh.

Vse to pa je le del resnice. Drugi pa je v tem, da se tudi Vzhodna Nemčija lahko okoristi s to prednostjo. Tudi Pankov bo namreč imel svojo armado, ki sicer ni samostojna, vendar je le potrdilo samostojnosti, ki je niso mogli zagotoviti zgolj politični in ideološki elementi.

Nadaljnji razvoj gre lahko v dve smeri: obe nemški državi, ki bosta imeli kmalu precejšnjo vojaška sredstva, se lahko opirajo na vojski v dobi mednarodnega popuščanja postopoma zblizujeta. Na drugi strani pa se lahko ti dve državi po neuspeli ženevski konferenci še hitreje oddaljujeta druga od druge, čedalje bolj kljubujeta druga drugi in ustvarjata nevarnost spopada v sru Evrope. Toda, če se tudi nikoli ne bi spopadli, bi nenehna nevarnost globoko zastrupila vse mednarodno ozračje in politični razvoj na naši celini. Treba bi bilo upoštevati, da se z legaliziranjem obeh armad začneja novo obdobje in iz tega zornega kota je treba tudi v bodoče motriti nemško vprašanje.

Če je že treba rešiti vprašanje nemške združitve v nekem sistemu splošne varnosti (v Ženevi so vseeno nekaj dosegli: sporazumeli so se, da je organizirana varnost potrebna), so sedanji načrti nezadostni. Zahodni predlogi ne zadostujejo, ker skušajo obiti kompliciranost vprašanja: Zdaj obstoja tudi vzhodno-nemška vojaška sila! Na drugi strani pa so vzhodni predlogi preveč fiksirali razdelitev, jo poudarjali in utrjevali. Toda sleherni nov predlog o varnosti v zvezi z Nemčijo bo moral upoštevati, da zdaj vojaška godba "zakonito" in glasno igra tako v Kolnu kot v Leipzigu.

Zares ironija zgodovine bi bila, če bi zaradi ideoloških in političnih nesoglasij in zaradi blokovskih skrajnosti dovolili, da bi generali prve in druge nemške armade, ki imajo iste tradicije in šole, sklenili, da bodo sami našli kak "tretji" izhod.

J. G.

V Tržiču so v zadnjem času začela posloovati tri nova podjetja: "Tobak", poslovalnica podjetja "Sadje" Kranj, v Bombažni predilnici pa so odprli tudi menzo.

Ze dalj časa razpravljajo v Tržiču o ustanovitvi mlečne restavracije, po vzorcu mlečne v Kranju. Zadržna mlekarna v Čirčah je pripravljena preskrbeti restavracijo z mlekom, sirom, maslom, jogurtom in drugimi mlečnimi izdelki, zato so v Tržiču sklenili čimprej najti primeren prostor, kjer bi lahko začela restavracija poslovati.

Jez popravlja. Na loški elektrarni, najstarejši v Sloveniji, se je zgodila preteklo jesen huda nesreča: narasla Poljanščica je podrla jez ter zastala rečno strugo pod elektrarno tako, da je voda začela načenjati bregove. Škoda je bila občutna. Kranjski DES je začel jez popravljati ter so obsežna dela v izvedbo gradbenega podjetja Tehnik iz Škofje Loke v teku.

ALARM V VATIKANU

Vatikan je resno vznemirljen. Nikdar ni verjel, da bo pomiritev med Vzhodom in Zahodom tako napredovala in da bo tako hitro odkrila številna mednarodna nasprotja, ki so jih reakcionarne sile zakrivala s plaščem hladno vojne. Ni verjel, da bo pomiritev tako oslabil njegove pozicije, ki jih je v Evropi in svetu zgradil na politiki zastoevanja odnosov med bloki. Novo obdobje v mednarodnih odnosih je zatorej sprejel kot zlo, ki mu škoduje in ki ga mora na vsak način odstraniti. Pridružil se je tistim silam, ki bi rade zavrele napredek pomirjevanja, ker se boje, da se spopad med Vzhodom in Zahodom ne bi sprevrgel v oster mednarodni spor med silami reakcije in silami napredka, med zasluženi narodni in kolonialnimi magnati. Zvest svoji tradiciji je v boju proti svetovnemu napredku in mednarodni pomiritev zavzel eno najvidnejših mest med reakcionarnimi silami, ki se trudijo, da bi obrnile kolo zgodovine nazaj.

"Preklet naj bo vsak, kdor trdi, da rimski papež lahko postane prijatelj napredka, liberalizma in moderne civilizacije!" Tako je 8. decembra 1864. leta zapisal papež Pij IX. v "Syllabusu" pismu, ki ga je obenem z encikliko "Quanta cura" poslal duhovnikom in vernikom.

V tistih letih so se namreč v Evropi zelo okrepila nacionalna in demokratična gibanja. Mnogi narodi so zahtevali nacionalno neodvisnost in se zavzemali za demokratično ureditev. Pri tem pa so naleteli na oster odpor Vatikana. Ki je podpiral evropska krščanska carstva in nasprotnoval demokracijo, ker se je bal za svoje gospodarske in politične pozicije v evropskih deželah. Teh prizadevanj Vatikana pa ni podprla vsa duhovščina. Nekaj duhovnikov, ki so menili, da bo cerkev izgubila ves vpliv, če svojega delovanja ne bo prilagodila novemu položaju, se je uprlo vatičanski gosposki. Italijanski duhovnik Asproni je 1850. leta v plemontski skupščini napadel Sveto stolico, ki hoče "spremeniti cerkev v gospodarja držav in narodov." Podprli so ga duhovniki Robecchi, Turcotti, Ugo Bassi, Don Tassoli in še mnogi drugi. Leta 1863 je bil v Franciji prvi kongres demokratično usmerjenih duhovnikov.

Zaradi vsega tega je papež Pij IX. 8. decembra 1864. leta pod vplivom jezuitov napisal encikliko "Quanta cura" in "Syllabusu". V teh dveh dokumentih papež trdi, da je svoboda misli enaka "svobodi pogube," oboja mnenja, da se "cerkev ne sme posluževati sile in neposredne ter posredne oblasti" in da "ne sme imeti posestev." Nihče ne sme trditi, da civilna sodišča lahko sodijo duhovnike in da civilne oblasti lahko upravljajo javne šole. Nihče ne sme zahtevati ločitve cerkve od države, civilnih porok itd. Takih prepovedi je ogromno. Najbolj značilna pa je že omenjena: "Preklet naj bo..."

Vse te uredbe papeža Pija IX. še danes veljajo. Od "Syllabusu" pa do današnjih dni se cerkvena politika na spremenila. Vatikan je vedno bil glavni nasprotnik naprednih političnih, socialnih in kulturnih gibanj. Podpiral je Mussolinija, ker je zatiral napredno misel, sodeloval je z vsemi reakcionarnimi režimi, kjerkoli so se pojavili. Pridno je uporabljal izkušnje, ki jih je pridobil v krvavih letih inkvizicije — pa še prej in tudi potem — ko je z grozodejstvi hotel zavreti napredek človeštva. Tak je bil vedno in tak je tudi danes, ko se svet preraja, ko so si številni kolonialni narodi že priborili neodvisnost, mnogi drugi pa so se prebudili in za-

htevajo svobodo, ko je vzplamtel boj proti gospodarskemu izkoriščanju nerazvitih dežel, boj za nove resnično prijateljske oblike sodelovanja med narodi in državami, ko se uveljavlja nova doba, ki ne pozna izkoriščanja človeka po človeku.

Pred nedavnim je več italijanskih klerikalnih politikov obiskalo nekatere evropske države. Generalni tajnik italijanske demokratske stranke Fanfani je odšel v Salzburg, kjer je na zasedanju predstavnikov krščanskega procesa popuščanja mednarodne napetosti je hudo ogrozil položaj katoliških sil v Evropi, zlasti pa je zelo škodoval ustanovitvi "male katoliške Evrope"; zato je treba popolnoma vskladiti akcije katoliških strank, odkloniti sovjetske pobude, prekiniti posamezna stike zahodnih dežel z Moskvo, pospešiti tempo združevanja šestih dežel "male Evrope," okrepiti obrambo Zahoda in se šele kot enoten blok lotiti razovorov s Sovjetsko zvezo, ki jo je treba z vojaško močjo prisiliti k popuščanju.

Iste dni je Scelba, vodja desne krila demokratske stranke in bivši ministrski predsednik, odpotoval v Bonn, da bi se pomenil z Adenauerjem in njegovimi klerikalci o novem mednarodnem položaju in jim prinesel naročila Vatikana. Vodja parlamentarne skupine zahodno-nemških krščanskih demokratov ga je pozdravil kot "velikega pobornika za demokratske ideje v Italiji in Evropi." Ko se je Scelba vrnil v Rim, je dejal: "Popuščanje napetosti je nevarna taktika, ki jo je treba odkloniti. Da bi se postavili po robu komunizmu, moramo braniti vero v svoje krščanske ideale. V Ženevi je prišla do izraza le sprememba sovjetske taktike."

Potem je iz Francije, kjer se je razgovarjal z voditelji francoskih klerikalcev, odpotoval v Zahodno Nemčijo tudi Fanfani. Predsednik zunanje politične komisije italijanskega parlamenta in demokratski poslanec Giuseppe Bettiol je tedaj v Rimu dejal, da morajo zahodne države z nezaupanjem gledati na vse pomirjevalne ponudbe, in pristavil: "Kot smo večerj morali postati močnejši od najmočnejšega, tako moramo danes postati bolj zviti od najbolj zvitega, če hočemo biti kos lažni pacifistični in lažnopomirjevalni kampanji, ki prihaja z Vzhoda."

Ni še dolga tega ko so v Rimu sporočili, da bosta v kratkem obiskala Adenauerja predsednik italijanske vlade Segni in zunanji minister Martino. Ob tej priliki je "Messaggero" pisal: "Martino bo spremljal predsednik vlade v Bonn in tam bo imel priložnost, da bo od federalnega kanclerja neposredno slišal, kakšne so tiste metode popuščanja napetosti, ki mu jih je odkril obisk v Moskvi. Potem bo odšel v Pariz na zasedanje Atlantskega sveta... Preko Martina bi italijanska iniciativa prišla do veljave v organizaciji Severno-atlantskega pakta... Odločno mora pozvati članice Zahodnoevropske zveze, naj sprejmejo hitre ukrepe, da bi zagotovili varnost naše domovine, zaključiti razprave, ki že predolg čas trajajo in se lotiti resilne akcije za ustanovitev evropske enotnosti. Danes smo lahko pesimistični. Združimo Evropo in ni se nam bati, niti komunistov, niti nobenega drugega."

Kaj pomenijo vsa ta potovanja rimskih klerikalnih veljakov, in te izjave, zakaj naenkrat tašen pesimizem in tako velik alarm?

Ze pred ženevsko konferenco so iz Rima prihajale vesti, da je Vatikan zelo zaskrbljen. Sveta stolica je pozivala zahodne vlade,

groze na poti sporazumevanja z Vzhodom. Zahodne sile so sicer zagotavljale Vatikanu, da ni vzroka vza zaskrbljenost, toda rezultati ženevske konference so cerkveno gospodo vendarle pošteno prestrašili. Zato je organizirala kampanjo proti tako imenovanemu ženevskemu vzdušju, češ da to vzdušje pomeni zmago Vzhoda, proti koeksistenci, češ da je koeksistencija najnevarnejša sovjetska zvijača.

V Vatikanu so prepričani, da koeksistencija in pomiritev lahko preprečita njihove načrte o integraciji "male katoliške Evrope," ki naj pod vodstvom klerikalnih sil nastane iz dosedanjih zahodnoevropskih gospodarskih in vojaških organizacij. Pomirjevalni ukrepi Vzhoda in Zahoda so zmanjšali blokovska nasprotja v Evropi, Vatikan pa je svojo evropsko politiko zgradil prav na teh nasprotjih. Se tedaj ko je Zahodni Evropi grozila sovjetska agresivnost, je vatičanska politika združevanja zahodnoevropskih držav pod klerikalnim klobukom le s težavo uspevala. Sedaj pa naenkrat te nevarnosti ni več in zahodnoevropski narodi se zavedajo, da je ni. Z Vzhoda prihajajo pobude o postopnem združevanju vse Evrope, ki jih podpirajo mnogi Evropejci. Če bi te pobude sprejeli, bi bilo konec blokov. V evropskih organizacijah bi sodelovale tudi socialistične sile, ki se vedno močnejše. In sanje o evropski klerikalni federaciji bi ostale le — sanje.

Zahod in Vzhod se tudi trudita, da bi se sporazumela o združitvi Nemčije. V združenji Nemčiji pa skoraj gotovo ne bodo več vladali Adenauerjevi klerikalci, zakaj v Vzhodni Nemčiji je izredno veliko protestantov in tudi socialistično gibanje je precej močno. Nemčija se torej ne sme združiti!

In kaj bi bilo s Španijo in Portugalsko, če bi Vzhod in Zahod prijateljsko rešila vsa medsebojna trenja? Strateški položaji na Pirenejskem polotoku ne bi bili več zanimivi za Američane in zato tudi ameriške pomoči ne bi bilo več. Brez ameriške pomoči pa bi klerikalno-fašistična režima Španije in Portugalske zelo hitro propadla. Zato se po mnenju Vatikana Vzhod in Zahod ne smeta sporazumeti.

In tako dalje. Kamor koli se vatičanski gospodje obrnejo, povsod ugotove, da jim pomiritev škoduje, da jim je že precej škodovala.

Italija: Najprej se je zmedla. Ženevski sadovi so jo presenečili. Kmalu pa sta se v vladnih strankah pojavili dve stališči: leve skupine demokratov in liberalcev ter socialdemokratov so zahtevali, naj Italija sodeluje v splošnih naporih za pomiritev v svetu. Vlada je sprejela precej težen teh skupin. Izrazila je željo, da bi jo sprejeli v Organizacijo združenih narodov, predlagala je Moskvi, naj povabi Martina v goste, Segni je pooblastil vodjo socialistov Nenni, ki je odšel v Moskvo in Peking, naj pri sovjetskih in kitajskih voditeljih prouči možnosti za izboljšanje odnosov, začeli so govoriti o priznanju Kitajske. Obenem se je v Italiji močno uveljavilo prepričanje, da brez sodelovanja z delavskimi strankami ne bodo mogli rešiti precejšnih socialnih problemov. Vse te težnje je Vatikan obsodil. Podprle so ga desničarske klerikalne, liberalne in republikanske skupine ter monarhisti. Fanfani in Scelba sta zahtevala, naj se Segni pokori Sveti stolici. Kardinali so napisali precej okrožnic, v katerih obsojajo sodelovanje z delavskimi strankami. Toda Segni kljub temu, da ima močno zvezane roke, je ubral svojo pot.

(Dalje na 3. strani)

ALARM V VATIKANU

(Nadaljevanje s 2. strani)

Francija: Narodno-republikan- sko gibanje naj bi bilo glavni steber klerikalizma. Nastalo je med drugo svetovno vojno kot gibanje odpora. Nastopilo je proti sodelavcem okupatorja in nasilju kapitalizma, proti militarnemu in obnovi nemške vojaške ter gospodarske moči. Leta 1945 je dobilo 6,200,000 glasov. Bilo je levo usmerjeno gibanje, zato so njegove kandidate volili tudi delavci. V kasnejših letih je izgubljalo svojo levo obeležje in tudi volivce. Leta 1952 je dobilo le 2 milijona glasov. Obenem je razpadlo gibanje generala De Gaullea, ki je bilo močno klerikalno usmerjeno. Fanfani, ki je pred nedavnim obiskal Francijo, je skušal pridobiti voditelje Narodno-republikanske stranke za vatičanske načrte o "mali katoliški Evropi," in priporočil jim je, naj podpro Faurea, toda narodni republikanci so ga vljudno opozorili, da bi jim desničarska politika bolj škodovala kot koristila, posebno sedaj pred parlamentarnimi volitvami.

Nemčija: V obdobju hladne vojne se je krščansko-demokratska stranka močno uveljavila. Ob prvih znakih popuščanja je začela izgubljati ugled, ker je še vedno zagovarjala blokovo politiko. Tudi danes nazadnje. Zadnje volitve v Bremenju dokazujejo, da raste vpliv socialistov. Adenauerjevi klerikalci so močno povezani z nemškim kapitalom in zato so njihove težnje marsikdaj drugačne kot pa težnje njihovih kolegov v drugih zahodnoevropskih državah.

Belgija: Klerikalci so lani morali prepustiti vladno socialstom in liberalcem. Sedaj hočejo z brutalnimi demonstracijami ohraniti svoj vpliv v šolstvu in političnem življenju, toda brez uspeha.

Nizozemska: Krščansko-demokratska stranka sodeluje v vladni koaliciji s socialisti.

Avstrija: Vlada koalicije klerikalne ljudske stranke in socialistične partije. Socialisti so pri zadnjih volitvah premagali klerikalce.

Iz teh podatkov je razvidno, da je vatičanski vpliv v Zahodni Evropi resno oslabil. Precej zaslug za to ima prav popuščanje v odnosih med bloki. Zato je Vatikan tak nasprotnik pomirjevanja, zato zahteva, naj za- hodne sile nadaljujejo svojo blokovo politiko in zato se tako ogreva za "malo katoliško Evropo," v kateri bi vladale katoliške stranke, ki bi s podporo me- ščanskih strank preprečile na- raščanje vpliva socialističnih sil. Preko "male katoliške Evrope"

pa bi Sveta stolica tudi lahko laže uveljavljala svoje kolonialne ambicije.

Alarm v Vatikanu pa zaenkrat še ni obrodil zaželjenega sadu. Med evropskimi katoliškimi strankami so precejšnja nasprotja. ki onemogočajo njihovo združenje okrog skupnega programa. Tudi Fanfani in Scelba teh nasprotij nista ugodila. Proces pomirjevanja pa napreduje, čeprav počasi, a vendar, in vsak nov dan prinaša Vatikanu nove skrbi.

Med napore Vatikanu, da bi utrdil svoje pozicije v Zahodni Evropi sodijo tudi poizkusi krščanske sindikalne internacionale, da bi razbija zahodnonemško sindikalno gibanje. V enotnih zahodnonemških sindikatih je namreč tudi nekaj katoliško usmerjenih delavcev in te bi krščanska sindikalna internacionala rada vključila v svoje vrste. Kakih 2 do 3 milijone delavcev bi podvojilo število njenih članov, utrdilo položaje Mednarodne konfederacije krščanskih sindikatov (MKKS) v Organizaciji za evropsko ekonomsko sodelovanje, v Evropskem svetu in drugih zahodnoevropskih ter svetovnih organizacijah. Razen tega pa bi z vključitvijo nemškega katoliškega sindikata dobila MKKS precej denarja, ki bi ga porabila za izboljšanje svoje propagande v Afriki, Latinski Ameriki in tudi Aziji.

Pred meseci je švicarska Federacija krščansko-nacionalnih sindikatov zbrala precej denarja in ga poslala v Nemčijo, češ naj ga uporabijo pri ustanavljanju zahodnonemškega katoliškega sindikata. Tudi na nedavnem letnem kongresu francoskih sindikatov so razpravljali o razbitju zahodnonemške sindikalne enotnosti, toda predstavniki le- vega krila, ki imajo 40 odstotkov mest v Izvršnem odboru, so ostro obsodili vmešavanje v no- tranje razmere zahodnonemškega sindikalnega gibanja.

Zanimivo pa je, da so voditelji katoliške frakcije v zahodno- nemškem sindikalnem gibanju odklonili te vatičanske pobude in zahteve, z obrazložitvijo, da bi razbitje enotne sindikalne or- ganizacije le škodovalo intere- som nemškega proletariata. Tu- di ta vatičanski napad se je to- rej slabo končal.

Italijanski klerikalni časopisi so v zadnjih dneh ostro obsoja- li "paralizo Združenih narodov, odkar je večina—upamo da sa- mo začasno—prešla v roke sku- pine, ki jo vodijo komunisti in ki deluje pod protifrantsko za- stavo." Vatikan je torej kar od-

krito podprl kolonialne sile, ki bi rade zavrele proces popuščanja med Vzhodom in Zahodom zato, da se odnosi med kolonialnimi silami in kolonialnimi narodi ne bi uveljavili kot glavni medna- rodni problem. To pa je tudi raz- umljivo, saj je Vatikan sam kolonialna sila, ki nasprotuje osvobodilnemu gibanju v koloni- jah zaradi določenih političnih in materialnih interesov. Razen tega pa vatičanske kapitalistične družbe izkoriščajo mnoga za- ostala področja sveta, posebno Latinske Amerike. Da bi obva- rovala te svoje gospodarske po- zicije, podpira Sveta stolica iz- koriščevalske težnje velikih in razvitih dežel. Njene podružnice sodelujejo z najbolj reakcionarni- mi režimi (Spanija, Južni Viet- nam), povezujejo se celo z nazadnjaškimi muslimanskimi strankami (Indonezija) in zvesto podpirajo ameriški kapital (Brazilija, Argentina, Guatema- la itd.).

—Delavska Enotnost

Kako se Eskimi varujejo mraza

Marsikoga bo zanimalo, kako se varujejo mraza Eskimi, ki prave toplote tako rekoč sploh ne poznajo, saj žive v deželi več- nega snega in ledu. Razen tega pa poznajo kot kurivo samo rib- je, olje, pa še tega nimajo zme- raj.

Znani polarni raziskovalec Wilhjalmur Stefanson odgovar- ja na vprašanje, kako se Eskimi varujejo mraza. Tudi mi vemo, da imajo hišice narejene iz sne- ga. Imenujejo jih iglusi. V tak- šno hišico peči seveda ni moč postaviti in zakuriti v njej, ker bi se sicer stene stopile. In Eski- mi so našli drugačno pot, da svoje hišice vzile temu segreva- ju. Njihove hišice vrst sploh ni- majo. Namesto njih imajo ne- kakešne luknje, ali bolje rečeno predore. Zunanji konec predora je višji od notranjega. Ker je to- pel zrak lažji od mrzlega, top- lejši zrak ne more uiti iz hišice. Nabira se pod debelo snežno streho in celo če divjajo polarni viharji, ostanejo s telesno toplo- to segrete hišice tople, tako da njihovi stanovalci često obleke sploh ne potrebujejo.

V naših hišah bi seveda tak- šne "kurjave" ne mogli upora- biti. Naše hiše se po obliki in obsegu razlikujejo od eskimskih, imajo pa tudi okna in vrata, ki se le redko dobro zapirajo. Ven- dar pa se lahko od Eskimov marsičesa naučimo, tudi če nji- hovega načina stanovanja ne moremo posnemati. Mi prezeba- mo, če moramo v ostri zimi le nekaj minut čakati na tramvaj. Kako pa prenašajo Eskimi po-

larne viharje na prostem? Ste- fanson poroča, da se počutijo v svojih oblekah prijetno tudi pri -40° C. Njihove obleke se seve- da razlikujejo od naših. Nare- jene so tako, da zadržujejo topli zrak. Široke klobučevinaste hla- če zapirajo klobučevinaste čev- lje. Tako mrzli zrak ne more do- telesa, da bi izpodrinil toplega. Čez hlače nosi Eskimo klobučev- inast jopič brez sleherne odpr- tine. Jopič se tesno prijemlje vratu. K njemu je pritrjena klobučevinasta kapuca, da je glava dobro zavarovana pred mrazom. Perila Eskimi sploh ne nosijo. Skoraj ves zrak, ki ga segreje telo, ostane tam, kjer se je se- grel. Če je Eskimu pretoplo, kar se zgodi često celo v najhujšem mrazu, nekoliko zrahlja tesno zapeti jopič za vratom, da ne- kaj toplega zraka izpuhti. Če pa ga preseneti na prostem sne- žni vihar, potegne roke iz roka- vov in jih prekriža na golih prsih pod toplim jopičem, da ta- ko sosedri telesno toploto. Vsa eskimska oblačila imajo seveda krzno na zunanji strani.

O naši obleki pravi Stefanson, da ni primerna za mraz, ker je predebela, pa vendar topli zrak prodira skozi jo in uhaja zlasti za vratom. Naša obleka se tudi često napije telesne vlage, ki po- stane v mrazu zelo neprijetna. Telesna toplota Eskimov pa uhaja večinoma z neznatnimi količinami zraka. Obleka Eski- ma tehta 4 do 5 kg, torej manj, kakor naša zimsko obleka. Vsa- zimski športnik, ki se je prilag- odil glede oblačenja Eskimom, bo potrdil te dolgoletne Stefan- sonove izkušnje. Če bi se pri našem mrazu ustrezneje oblačili, bi bilo tudi manj prehlada in nahoda.

PREVIDNOST PRI KORTIZONU

Angleški medicinski časopisi so nedavno objavili članek, v ka- terem opozarjajo zdravnike, naj bodo zelo previdni pri zdravlje- nju bolnikov s kortizonom. Kot je znano, je kortizon hor- monski preparat nadledvične žleze in ga uporabljajo pred- vsem proti revmi. Pred kratkim je neki angleški zdravnik pred- pisal revmatičnemu bolniku več- jo dozo tablet kortizona. Pri zdravljenju revmatizma je zdravnik opazil, da so bolniku, ki je bil prej plešast, začeli rasti lasje. Vendar pa je kljub temu bolnik nepričakovano umrl. V medicinskih časopisih poudarja- jo, da vsebuje kortizon mnogo koristnega, a tudi mnogo škod- ljivega, zato priporočajo zdrav- nikom pri zdravljenju s korti- zonom največjo previdnost.

DRUŠTVENI KOLEDAR

APRILA

7. aprila, sobota—Ples GE Wire vestrov večer zbora Jadran v S.D.D., Waterloo Rd.
7. aprila, sobota—Ples GE Wire Works v obeh dvorinah S.D.D., Waterloo Rd.
8. aprila, nedelja — Spomladan- ski koncert zbora Slovan v A.J.C. na Recher Ave.
15. aprila, nedelja — Koncert Mlad. zbora v S.D.D., Water- loo Rd.
21. aprila, sobota—Ples Notables kluba v S.D.D., Waterloo Rd.
22. aprila, nedelja — Koncert zbora Jadran v S.D.D., Water- loo Rd.
29. aprila, nedelja — 40-letnica pevskega zbora Zarja v S.N.D., St. Clair Ave.

MAJA

6. maja, nedelja — Koncert in scenični prizor "Srce in denar" priredi zbor Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Po programu za- bava v Domu zapadnih Slo- vencev, 6818 Denison Ave.
20. maja, nedelja — Piknik Farmskega odbora na farmi SNPJ.
27. maja, nedelja—Piknik Zen- skega odseka na farmi SNPJ.
30. maja, sredo—Piknik kluba Ljubljana na farmi S.N.P.J.

JUNJA

3. junija, nedelja—Piknik podr. št. 14 S.M.Z. na St. Joseph's farmi.
3. junija, nedelja—Piknik Atle- tične lige SNPJ na farmi SNPJ.
10. junija, nedelja—Piknik dru- štva Strugglers št. 614 SNPJ na farmi SNPJ.
17. junija, nedelja—Piknik dru- štva Mir št. 142 SNPJ na far- mi SNPJ.
24. junija, nedelja—Piknik dru-

štva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ.

JULIJA

1. julija, nedelja—Piknik Fede- racije društev SNPJ na farmi SNPJ.
4. julija, sredo—Piknik Progre- sivnik Slovenk na farmi S.N.P.J.
8. julija, nedelja—Piknik krožka št. 1 P. S. na farmi SNPJ.
15. julija, nedelja—Piknik dru- štva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ.
22. julija, nedelja—Skupni izlet vseh podružnic S.M.Z. na Louis Zgone farmi.
22. julija, nedelja—Piknik dru- štva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ.
29. julija, nedelja—Piknik zbora Slovan na Lampetovi farmi na Bishop Rd.
29. julija, nedelja—Piknik dru- štva Cleveland št. 126 SNPJ na farmi SNPJ.

AVGUSTA

5. avgusta, nedelja — Družinski piknik podr. št. 8 S.M.Z. na Louis Zgone farmi.
5. avgusta, nedelja—Piknik dru- štva Svoboda št. 748 SNPJ na farmi SNPJ.
12. avgusta, nedelja — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na farmi SNPJ.
19. avgusta, nedelja — Piknik društva Euclid Pioneers št. 158 SNPJ na farmi SNPJ.
26. avgusta, nedelja — Piknik društva Comrades št. 566 SNPJ na farmi SNPJ.

SEPTEMBRA

2. sept., nedelja — Piknik dru- štva Lipa št. 129 SNPJ na farmi SNPJ.
9. sept., nedelja — Piknik Zen- skega odseka na farmi SNPJ.
16. sept., nedelja—Piknik dru- štva Spartans SNPJ na farmi SNPJ.
23. sept., nedelja—Piknik Slov.

zadružne zveze na farmi SNPJ.

30. sept., nedelja—Vinska trga- tev Farmskega odbora na far- mi SNPJ.

OKTOBRA

7. oktobra, nedelja—Večerja in ples podr. št. 41 S.Z.Z. v S.D.D., Waterloo Rd.
13. oktobra, sobota—35-letnica društva Collinwoodske Slo- venke št. 22 S.D.Z. v Slov. do- mu na Holmes Ave.
13. oktobra, sobota—Ples NYC Sheet Metal Workers v S.D.D., Waterloo Rd.
20. oktobra, sobota—Večerja in ples društva Washington št. 32 Z.S.Z. v S.D.D., Waterloo Rd.

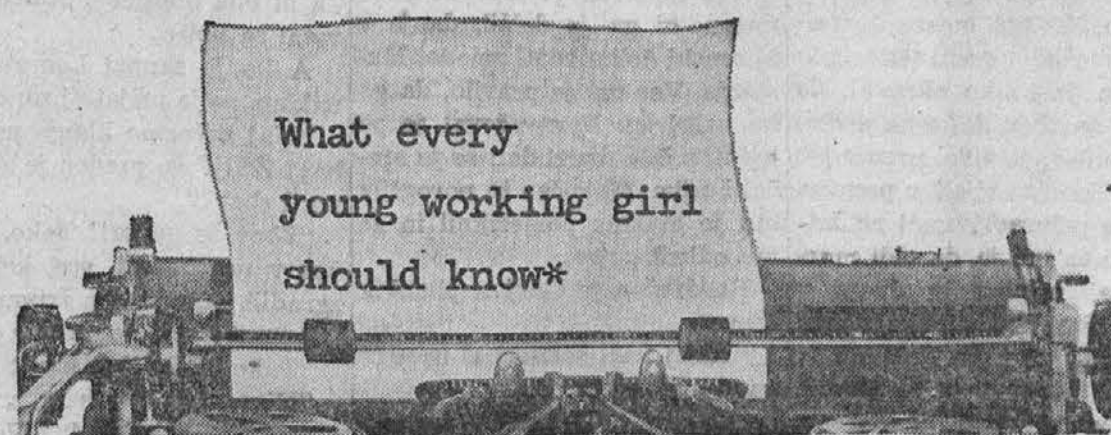
NOVEMBRA

3. novembra, sobota — Zabavni večer in ples skupnih podruž- nic S.M.Z. v Slov. domu na Holmes Ave.
4. novembra, nedelja—Koncert in ples Mlad. zbora v S.D.D., Waterloo Rd.
11. novembra, nedelja—Priredi- tev društva V boj št. 53 S.N.P.J. v obeh dvorinah S.D.D., Waterloo Rd.
17. novembra, sobota—Priredi- tev krožka št. 1 Prog. Slov. v S.D.D., Waterloo Rd.
18. novembra, nedelja—Koncert zbora Jadran v S.D.D., Water- loo Rd.
25. novembra, nedelja—Jesenski koncert zbora Slovan v A.J.C. na Recher Ave.
25. novembra, nedelja — Pred- stava dram. zbora Anton Ve- rovšek v S.D.D., Waterloo Rd.

DECEMBRA

1. decembra, sobota—Božična prireditev krožka št. 1 Prog. Slov. v S.D.D., Waterloo Rd.

Oglašajte v --- Enakopravnosti

THE young woman who works today does a pretty good job of taking care of herself. She may have trouble balancing her bank statement—but she knows how to stretch a pay check. She may be vague about figures of the National Debt—but she knows how to keep herself out of the red.

That's why so many working girls are investing in Savings Bonds on the Payroll Savings Plan. They know that it's the simplest, surest way to save—the easiest way for most of us to make our fondest dreams come true. Once you tell your pay office how much you want to save each payday, you can relax and know that everything is being taken care of. Your money will go regularly into U. S. Series E Savings Bonds. And a little money set aside every payday soon grows into big savings.

*Notice to all working girls:

It's smart to marry a millionaire, as every woman knows. But until he comes along, it makes good sense to invest your hard-earned dollars in Bonds on the Payroll Savings Plan. Then a lot of good things will come your way.

So start investing today in Savings Bonds—either on the Payroll Savings Plan where you work or regularly where you bank.

For the big things in your life - be ready with U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slo- vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

A SPECIAL FIRE DEPARTMENT FOR KIDS!

Now you can join the famous Sparky in his own fire department. Sparky needs your help to prevent the thousands of fires that break out in American homes each day.

As a member of Sparky's Fire Department you will receive an official Inspector's badge, a membership card and a complete Inspector's manual to help you prevent fires in your home.

To become a member of Sparky's Fire Department just send 25¢ in coin, stamps or money order to Sparky's Fire Department, a non profit project of the National Fire Protection Association.

Send your request to:

SPARKY'S FIRE DEPARTMENT BOSTON 1, MASS.

MATIJA GORJAN

Jože Pahor

(nadaljevanje)

Gorjan je razumel to dejanje, vendar ga je zadelo huje kot za hrbtni napad. Očital si je, zakaj ni bolje preskrbel za materino in otrokovo varstvo, toleto ga je, da morajo nedolžni trpeti zaradi njega. Vedno bolj ga je skrbelo, kje sta žrtvi, in poslal je Lemuta, da poizve. Obenem mu je naročil, česar ni bil še nikdar napravil, naj ujame kogar koli, ki bo jamčil s svojim življenjem za ujetnika. Toda to uro kaj takega že ni bilo več mogoče. Gospoda je s svojih gradov večinoma zbežala. Kjer pa je ostala, je bila dovolj močna in zavarovana, da se ubrani. Zvesti Lemut se je vrnil praznih rok in brez vsakršnih novic.

Gorjan je dolžil Kissla za ta rop in poslal mu je pismo, ki je zljil vanj vse svoje ogorčenje. Ni prosil za mater in otroka, le obtožil je plemstvo zaradi novega zločina nad nedolžnim. Prisegel je, da bo zločin plačal po zasluženju. Njega, Gorjana, tudi to nizkotno dejanje ne bo ustavilo niti za korak, ker je njegova pot nesprenemljiva in bi jo mogla preseči le smrt. Da mu še ni usojena, so se prepirali. Vsa njih onemogla jeza ne more več preprečiti, da bi ne bilo danes ljudstvo gospodar v deželi.

A dasi je bilo pismo polno samozavesti, se Gorjan ni mogel ubraniti tesnobe. Morda mati in otrok že nista več živa, je pomislil in žalost ga je zgrabila v dno srca. Vihar se je tolkel v njem dušil ga je in iskal izhoda.

16

Za binkošti, koncem maja, se je zbiral v Konjicah tabor. Kakršnega še ni videla dežela. Od vseh strani, z obeh strani od Kranja do Ptujja in Maribora, od Celovca do Novega mesta so prihajali kmečki odposlanci.

Gorjan je toliko okrevljal, da je prišel na zbor. A ko se je oziral po ljudeh, je videl premnogo obrazov; ki niso sijali v ponosu, v volji in pripravljenosti na žrtve. Zdelo se mu je, da vidi marsikje malodušnost in dvom v očeh. Toliko binkoštnega sonca na Konjiški gori, na Pohorju in tja proti Halozam, in tu obrazi, polni nezaupljivosti in neizgovorjenih besed. Gorjan je šel med množicami, ki so se zlivale od vseh strani, in ni se mogel iznebiti občutka, kakor da hodi po ledeni plošči, ki se ujača na vsak korak.

Med množico je padlo sporno

jabolko, cesarski oglaš, ki je nalagal plemstvu in duhovščini najničesar ne začenjajo proti kmetom, ki jim hoče cesar sam popraviti krivice. Premirje! je šlo od ust do ust. Že je valovilo med zborovalci, dva toka sta se tepla. Sporazumom bo obdržal, kar je že izbojeval, rešil bo vse; z nadaljevanjem vstaje se bo le preli-vala kri, če ne pride do končnega poraza. Druga skupina ni hotela čuti o premirju, v njem je videla le nevarno past.

Koj prvi dan so zborovalce zbegali še glasovi o turških navalu; raznesli so jih tisti, ki so hoteli ribariti v kalnem.

Vzlic razburjenju in splošnim zahtevam, naj bi se kaj sklenilo, ni šlo nikamor. Pozno v noč so se zavlekli posveti na vseh straneh in vendar je bilo kmalu spet vse ovrženo in preklicano. Nejevolja se je polasčala posebno tistih, ki so bili od daleč in so pričakovali odločnih ukrepov. Marsikje so bili že vse pripravili za odločilna dejanja, tu pa je vse obtičalo, kakor da ni nikakršne volje več.

Gorjan, Prek in Lemut so zbrali nekaj svojih najboljših mož, da bi uravnali divje tokove v eno samo strugo. Odbor petnajstih uglednih kmetov naj bi sestavil načrt, kako bi se upor razširil povsod, kjer tlačani še niso vstali. Toda vsak nov predlog je nekje zadel ob skrite, nepremagljive ovire. Ne! neizprosni in trdovratni ne! se je odbil od skalne stene, ki je zastavila pot.

"Polno je med nami ljudi, ki jih ne poznamo in ki ne poznajo nas," je dejal Gorjan Preku, "a najmanj jih je z Dolenjskega. Niso mogli priti, ker so v boju. Zato je tem več takih, ki preže na plen. Ujede!"

Ves nemiren je Gorjan iskal onega, ki ga je dolžil, da je v Mirenski dolini sejal zmeđo, Mustarja. Vse mu je pravilo, da ga bo našel tu. Povpraševal je po njem, a šele drugi dan se je srečal z njim. Mogočen in porogljiv mu je Mustar pomežiknil in se mu odkril.

Razdražen je Gorjan planil k njemu.

"Torej tudi semkaj si upaš?" ga je napadel.

"Kdo mi bo branil? Morda ti, ki hočeš ukazovati sam?"

Mustar se je samozavestno razkoračil, okrog njega je bila številna družba. Gorjan ni poznal nikogar, le to je presodil po obleki, da morajo biti premočnejši možje.

"Kaj iščeš tu, vohun? Govori!"

Gorjan je drhtel, saj je našel človeka, ki je bil nevarnejši od marsikoga.

"Ti si plemiški," je vpil Mustar; "še včeraj te je bilo sram kmečkega očeta!"

Gorjana je zadelo.

"Ti si ga izdal, ti si izročil Puncuha krvnikom, ti pripravljajš zasede, čas je, da te plačam!"

Izdril je meč in planil proti Mustarju. Zabodel bi ga bil, da ga ni prestregel gozd žilavih pesti. Tudi hrust je vzkripel. "Lažeš!" je kričnil in se jezen zagodzil v gručo, da bi dosegel Gorjana. Zadržali so ga in odvlekli proč.

"To je premirje," je dejal velik, suh mož in je pljunil; "sami med seboj smo se začeli trgati! Ali ni bolje, da gremo, od koder smo prišli?"

Lemut in Prek sta odvedla Gorjana, ki je bil divji. Plemstvu se je torej res posrečilo dobiti v službo vrsto ljudi, ki so zdaj tu, med njimi, drzejši kot kateri koli upornik. Poleg Mustarja so se kazali še drugi iz množice. Tu je bil Koropec, mož, ki je nekdo zatrljal, da bo sam bil plat zvona, če še ne mislijo pričeti vstaje. Ali ne bo zdaj zdaj stopil od nekdaj ozadja tudi Drole, ki je hotel Mustarju izročiti krdelo že v Novem mestu?

V Gorjanu je vstala težka misel, da bo ta zbor v Konjicah poraz, ko so z muko in žrtvami pripeljali kot romarji pod vrh visoke gore. Kdo ve, koliko ljudi, koliko dežel bo zajel ta poraz, koliko moči bo zlomil tistim, ki so bili do te ure pripravljeni na težko borbo?

Z mislijo o porazu se je zgani-lo v njem nekaj, kar je prišlo tako nenadno, da se je zgrozil. Naglo je raslo in ga je burno prevzelo. Ni še prepoznal, en sam udarec bi presekale vse: dvojce, troje glav! Kaj je to proti žrtvam ki so že padle in ki bodo še prišle, če bo danes poražena tu velika stvar? Mustar, Koropec, še kdo iz njiju družbe—in borba bi bila dobljena. Nihče ne bi vstal za ubite.

A ko je zaupal Lemutu svoj naklep, se je prijatelj zdrnil.

"Naj začnemo klanje med seboj? Zdaj? Še preden je spregovoril zbor?"

"Zbor že govori! Tako, da je vse v nevarnosti, vse, kar smo zgradili s trudom in žrtvami!"

Lemut mu je pogledal v oči.

"Tako lahko ti je preliti kri?"

"Niso ubili Puncuha, mojega očeta in mnogo drugih? Ne bodo ubili jutri tebe in mene, če bova brez sreče?"

"Ne," je odbil Lemut, "tu ne sme teči kri! Bila bi vendarle naša!"

"Izdajalci—naša kri? Kri plačancev, ki nam strežijo po življenju?"

Vriskanje se je glasilo pod Konjiško goro, jezdec so prihajali, vrsta postavnih mož, odposlanci iz Lavantske in Junske doline.

Korošci so poizvedeli, kaj se je zgodilo na Dolenjskem in so takoj izjavili, da se pridružujejo onim, ki se že borijo. Premirje bi bilo zdaj le še izdajstvo.

Pomešali so se med zborovalce, njihova borbena volja je vžigala, Lemut je žarel radosti.

"To je udarec," je izjavil zmagoslavno Gorjanu, "ves drugače!"

"Še vedno mislim," je dejal Gorjan mračno, "nasprotnikove sile se niso zmanjšale! Že drugi dan smo tu, a še ničesar nismo sklenili. Ne varaj se!"

Tretje jutro so se Korošci odpravljali domov. Mudilo se jim je, zvedeli so dovolj. Zaman jim je Gorjan prigovarjal naj bi še počakali.

"Pri nas je vse pripravljeno, nestrpno pričakujejo zadnjih vestí. Čas je, da udarimo, vrniti se moramo takoj! Ali ni vsak dan zamujen, če so Dolenjci že povsod v boju?"

Korošcev ni bilo mogoče več pregovoriti. Polni ognja, počeli in vriskajoč so odšli, kakor da gredo v svate. Njihov odhod je bil vendar le nepopravljiva škoda.

"Za vami bom prišel," jih je pozdravljaj Lemut, "kakor hitro bomo tukaj opravili. Preveč jih je, da bi šlo v Konjicah brez mene. Na svidenje v treh, štirih dneh."

Komaj so Korošci odšli, so nasprotniki spet dvignili glave.

"Zdaj hitijo," je dejal Prek, ki je imel občutek, kakor da se jim tržejo vaje iz rok; "skrivaj in zahrbtno delajo, kmet jim je le orodje, da bi dosegli svoje koristi."

Res so Koropčevi zbirali ogromen odbor, ki je imel že okrog tristo mož. Bilo je jasno, da si bo velika skupina kmalu prisvojila moč nad duhovi in da bo skušala iti kar mimo vseh, ki nočejo slišati o premirju.

Gorjan, Prek in tovariši so prijeli Koropca, čokatega moža, črne polti in s črno brado, ki je že odkrito nastopal kot vodja treznih, kakor je sam trdil, vodja onih, ki nočejo z glavo skozi zid. Očitati so mu, da razkrajata tlačanske vrste v trenutku, ko bi morali združiti vse sile in rešiti vprašanje na edini mogoči način, s silo proti sili.

Koropec se je zavedal, da ima za seboj premožne in vplivne može, trdo in hrupno je zavračal Gorjana in Preka.

"Kdor ima večino, ta naj odloči! Ali hočete kot manjšina ukazovati večini?"

"Kaj ste prav za prav, koga zastopate?" ga je pobijal Gorjan.

"Več nas je," je ugovarjal Koropec.

"Koga imate za seboj, koliko občin, to je vprašanje!"

"Vi ste prisilili ljudi v punt! Primorani so, ki so z vami!"

"Lažeš! Pokaži nam katerega!"

"Repairs"

By JANET ROSS
Director, KDKA Shopping Circle
Monday thru Friday—9.30-9.45 a.m.

About this time of year, we must think of some "repair work"! Summer is a wonderfully relaxed, carefree season but you may have relaxed too much. So check up on some of the following points:

1. Your hair—it may be dry, and brittle, look dull and uninteresting from too much sun. Repair work here calls for a series of warm oil shampoos, new professional cutting for good styling and careful thought to your fall hair-do so it will be ready for your new fall hat.

2. Complexion—a glowing fresh tan is attractive but a fading tan gives you a sallow look. The skin may be dry and flaky, too. Investigate beauty grains and use them according to the directions to smooth off the dry skin. After a thorough cleansing at night, use a rich cream to soften the complexion. And see if perhaps a touch of rouge might not be flattering at this stage.

3. Hands—dry and rough looking, nails stubby! Hand lotions are as helpful in the summer as they are in the winter, when used regularly. Take more time with gentle shaping of the nails and try a new shade of nail polish.

4. Figure—a few added pounds on an overly relaxed look can be repaired with some attention to your diet and a new foundation garment!

With this "repair work" under way, you'll be all set to feel and look your most glamorous best in your new fall costume!

"Saj so še k nam prešli, da se vas ubranijo!" je udarjal Koropec. "Poklical jih bom!"

"Sebične in lakomne ste si pridobili, obljubili ste jim mastno plačilo!"

"Vi ste jim obljubljali ogenj v streho in vislice! Strahovali ste jih in jih strahujete še naprej!"

"Ti jih strahuješ s plemiškim mečem!"

"Sovražnik kmeta je, kdor hoče še dalje prelivati njegovo kri! Mar je ni prelite dovolj? Premirje! Zdaj je mogoče doseči vse, kar zahteva tlačan. Jutri bo prepoznal!"

Z besedo ni bilo mogoče biti Koropcu kos, ni bil le drzen, ampak tudi spreten in zgovoren.

"Odločiti se je treba, zbor naj se skliče!" je zahteval Prek.

"Skličite ga!" je dejal Koropec, obrnil hrbet in nemarno odšel.

Gorjan in Prek sta šla na delo, prav tako živo so se pripravljali nasprotniki. Pozno popoldne je bilo zborovanje, ki so ga vsi težko pričakovali. Razumljivo. Sili, ki sta se borili že nekaj dni, sta se hoteli prvič pomeriti v javnem boju, od njega je bila odvisna velika odločitev in z njo tlačanska usoda.

Koropec, črnopolti mož, je stopil na oder, živahen in glasen, ter je izjavil, da se približuje zmaga. Grajska gospoda vidi, da je kmet močan in nevaren, če mu ne dajo pravic; gradovi v pla-menih so jo poučili, da se je treba z njim sporazumeti. Tlak se mora omejiti le na tri dni v letu za vsako gospodarstvo, to je toliko kot nič. Ti trije dnevi ostanejo le še kot priznanje, da je tlaka upravičena. Desetino bodo smeje odmerjati samo obične, njihovi svobodno izbrani možje, vsi drugi davki morajo odpasti. Kje bi se dobil tlačan, ki bi mogel zavrniti take pogoje?

Gorjan se je oglašil, med zborovalci so se čuli žvižgi.

"Kdo vas je najel, da žvižgate še preden sem spregovoril?" je vprašal Gorjan, ki mu je kri udarila v glavo. "Naprej stopite, da si pogledamo iz oči v oči!"

(Dalje prihodnjic)

NATIONAL SAFETY COUNCIL

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrtil med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje sprejeta potom zakonodaje 1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklicah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15¾; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

DELO DOBIJO MOŠKI

BRUSAC (GRINDER)

Notranji — Zunanji

Universal

Zglaste se pri

ERICKSON TOOL CO.

E. 23rd & HAMILTON AVE.

Vprašajte za

MR. STEINER

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dneva.

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE

Tel. ENdicott 1-5013

Njegov naslov je vogal East 62nd Street, vhod samo na East 62nd Street. Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.

Dr. J. V. ZUPNIK

HIŠE NAPRODAJ

IZREDNA PRILIKA

za podjetnega očeta in sina. V bližini E. 75 St. in St. Clair Ave. Ima prodajalno piva in vina "carry out." Vse samo za \$3000 in vrednost zaloge.

Za podrobnosti pokličite

STREKAL REALTY

405 EAST 200th STREET

IV 1-1100

ZIDANA HIŠA ZA DVE DRUŽINI

Pet sob spodaj, pet zgoraj. Dve zidani garaži. Zgoraj bo prazno in se lahko takoj vselite \$29,500.

Kupite svoji ženi krasno hišo angleškega tipa na Locher Ave. Ima tri prostorne spalne sobe zgoraj, velika kuhinja, obložena s "tiles." Velika sprejemna soba in jedilnica, kamin (fireplace), garaža, lota 40x105. Se vidi lahko samo po odgovoru.

Imamo tudi druge hiše in zemljišča. Zidamo nove, moderne. Zamenjamo vašo hišo. Izberite si eno od teh po vašem okusu.

STREKAL REALTY

405 EAST 200th STREET

IV 1-1100

LEPA HIŠA "RANCH" TIP

Velika sprejemnica; ognjišče na drva, obednica, lepa, moderna kuhinja z vdelano pečjo; klet, cenena kurjava za gretje. Pritrjena garaža; lota 100 čevljev. Cena samo \$20,900.

Privlačen bungalow s 4½ sobami; pritrjena garaža; od Lake Shore Blvd. v Willoughby, Ohio. Cena samo \$15,000.

Dohodek donajačoča hiša za 2 družini; 5 in 5 sob, blizu Fisher Body Co. Samo \$13,800.

V fari sv. Jožefa—za 2 družini, po 5 in 5 sob; gorkota na plin, garaža za 2 avta. Se želi resno prodati. Cena \$17,000.

Za podrobnosti za te in druge hiše, nove in stare v dobrem stanju, se obrnite na

KOVAC REALTY

960 EAST 185th STREET

KE 1-5030

A Red Feather Agency of Your Community Chest
THE INTERNATIONAL INSTITUTE OF KWCA
CITIZEN'S BUREAU
Formerly Located in The Marshall Building
Were During 1964 Consolidated To Form
THE NATIONALITIES SERVICES CENTER
NOW LOCATED AT
1620 PROSPECT AVE. PHONE SU. 1-4560

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

Ivanhoe 1-9382

HIGHWAY ZOO

The ROADHOG

This animal has been around for a long time. He combines all the most distasteful characteristics of the barnyard hog without any of the useful attributes the real porker offers.

NATIONAL SAFETY COUNCIL

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

-Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.